

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Haandbog i Verdens-Historien. Første Deel

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 412. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1833_518A_1-txt-shoot-idm22167/facsimile.pdf (tilgået 18. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

en fjern Rigsfod *). Hans Far-Fader *Ulypius*, som var samtidig med *Philip* i Makedonien, skal, efter *Nomernes* Sigende, have faaet sin Opdragelse i Athenen og have besynderligt gaaet ind paa de værdifulde *Epiroter*, og skildet *Plutark* lader *Dannelsen* begynde lidt tidligere, skildrer han dog Efterretningen om *Barbariens* langvarige Herredømme paa *Asien* af det *Atraciske* Hus **). Det Samme skildres end mere ved Navnet *Molossæer* (*Bulbibere*), som *Man* i Grækenland gav *Epiroterne*, og ved Landets helse følgende *Hilfscie*, hvis heronitisk Navn giennem to *Artusfinder* er *Skandebælg* (*Ustrandisko*), der i det Hele kan kaldes *Middel-Afrens Pyrrus*, medens *Ali Pascha* i *Janina* blev dets Dages.

Pyrrus mældes, som Svand, sin Fader, og blev opfoeret hos *Kong* *Antioch* i *Asien*, hvorm *Alexander* for-giæves skal have budt to hundrede *Talenter* for at udløse ham, hvad ogsaa godt kan være rimeligt, naar hans Fader *Ulypius*, som *Pausanias* melder, var *Olympias* hengiven ***). I sin Ungdom kæmpede *Pyrrus* uden *Krone* under *Demetrius*, gjorde sig selv sit Nest i Slaget ved *Syros* og kom som Gidsel til *Ægypten*, hvor han satte sig i Gængst hos *Dronningen* *Berenice*, ægtede hendes Daatter og boede, ved *Ægyptens* *Hjælp*, sin *Ædels*-*Throne*. Her fik han smaat sin færdige Ven og Svoger *Demetrius*, som *Konge* i *Makedonien*, til Hæde, men bemæd var ogsaa *Ben-*-*hædet* ude og *Pyrrus* hjalp til at fjerne *Demetrius* ved *Makedonien*, uden dog at kunne skaffe sig det selv.

Under disse Omstændigheder var det, det kom *Sende-Bud* til ham fra *Larent* (*Latant*) i *Italien*, med Anmodning om at være dens *Hjælpe*-*Herre* i en *Krig* mod *Rom*.

*) *Plutarchs* *Pyrrus*, *Pausanias* I. 11.

***) *Justin* XVII. 3. *Diodor* XVI. 548. *Plutarchs* *Pyrrus*.

****) *Plutarchs* *Pyrrus*, *Pausanias* I. 11.

merne, som den havde Kæft men ei Kyndighed nok til at holde Stangen. Tarent var en af de mange Helleniske Plantes-Stæder i det saakaldte „Stors-Grækenland“ fra Laggen rundt om Jorden paa den store „Vands-Stroem“ eller trindt-omkring paa den Neapolitaniske Strand-Bredd. Det er just ikke Meget, Herodot fortæller os om det Italienske Grækenland, hvor han ellers selv skal have sluttet sin Historie og endt sine Dage, men det er dog allerede en stor Oplysning, at Sybariterne (ved Tarents-Bugten) som var Milsernes Ungboms-Benner og store Skibneere, vendte dem Hæggen med Kæften i Hæstaspis-Dagene, og at Krotoniseren Phyllos var den Æneste fra disse Egne, som med et Skib, han selv udrustede, tog Del i Kampen mod Barbarerne og Kæmper ved Salamis*). Herved fastsætes nemlig Sagnet om disse Græker-Stæders tidlige Anlæg, og vi forberedes paa at se dem, som ingen Ting, opløst af Romerne. Tarent havde desuden ogsaa for Herodots Tid i Krigen mod Syria lidt det største Nødslag, han i den Græske Historie vidste af at sige**), saa det er klart, Tarentinerne har regnet mere paa deres Spartaniske Herkomst, der dog efter alles Vidnesbyrd var usægt***), end paa deres virkelige Kæmper, da de ikke vilde sig, kun at mangle en Anfører, for at holde Romerne Stangen. Dette Indfald var saameget urimeligere, som de i deres idelige Krige med Lukanerne, der fik Hjælp fra Rom, havde haft to Spartaniske Anførere, af hvilke den Ære, Kong Archidam tabte Slaget og faldt samme Dag som Philip vandt ved Chæronea, og den Anden, Kleonymos, opransjerede dem, da Pyrrus maatte flygte ved Ipsos, saa

*) Herod. V. 44—45. VI. 21. VIII. 47.

**) Herod. VII. 170.

***) Diodor XV. 492. Justin III. 4. Dionys (Vatikaniske Brøder-Retter) XVII. 1—2.

Man maatte sige, Exemplet fristede ligesaa lidt som det nyttræde^{*)}.

Hadde vi nu enten den Kong Pyrrus selv efterlod om sine Bedrifter, eller den, hans Samtidige, Hieronimus fra Karthia (i Romaniens) færd om den hele Guelumhet efter Alersanders Død, da vilde vi vist nok været istand til at gjøre os en anderledes levende Hørførelse om Romerne, ved deres færd i Indtrædelse paa den store Skue-Plads, end vi kan nu, og vi kunde da let troste os over, at den pæne Livsførelse Udøvelse af dette Optog er gaaret tabt; men dog er det en stor Lykke for os, ikke blot at der nylig er fundet Stumper om Taciturnus-Krigen af Dionys fra Halikarnas, men især at Plutarchs Pyrrus har reddet sig i det store Stofbrud; thi han har gaaet især op af de oprindelige Kilder og de saa Ord han tager sine Helte af Munden, skildre dem langt bedre end de lange Taler, Andre lægge dem i den.

Saaledes, da Epitroterne kaldte Pyrrus en Dren, for hans Bedrifter i Makedonien, sagde han: I er selv mine Vinger, og at det virkelig kun var fremmede Fiere, han haabede baade at kunne sige og prøve med, hør vi grundt paa hans færdige Samtale med sit Dreng Kineas, en berømt Værling af Demesthenes, just som han fød sørbig at gaar til Italien; thi da Kineas spurgte, hvad hans Hensigt egentlig var, naar han kunde være saa lykkelig at undertrænge Romerne, da svarede Pyrrus, at saa vilde han indtage hele Italien, og saa Sicilien, og saa Karthago med hele Lybien, og saa naturligvis Makedonien, Grækenland og Alt hvad der til hørte. Men saa, sagde Kineas, hvad saa? Ja saa, sagde Pyrrus, saa vil vi faa os til at, leve færd og færd ikke giere Andet end mere os. Men hvorfor da ikke begynde strax med det Sidste, sagde

^{*)} Diaktar XVI, 543, 556. XX, 767.

